

Planul lecției: Crize economice

Profesor: Marcoci Elena-Roxana

Disciplina: Istorie

Titlu: <i>Crize economice</i>	Timp: 1 oră
Subiect: Istorie	
Obiectiv: Să înțeleagă ce este o criză economică	Competențe generale¹: 2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice 4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente Competențe specifice²: 2.1. Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice 4.3. Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente
Elemente CT cheie: decomposition, pattern recognition, abstraction, algorithm design	
Clasa: clasa a VII-a, 13 ani	
Situații învățare: clasa, laborator de informatică	Tipul activității: studiu de caz
Resurse: calculator, videoproiector, acces la internet	
Procesul de învățare:	
Definirea problemei: Tema discuției o reprezintă marea criză economică (1929-1933). Dar ce reprezintă o criză economică, care sunt cauzele și efectele sale? Acest lucru ne propunem să aflăm în această lecție.	
1. Descomposition: pentru a găsi răspunsul, împărțim problema în segmente mai mici și ușor de gestionat. Copiii au avut de lecturat pentru lecția curentă două materiale disponibile la următoarele linkuri: https://historia.ro/sectiune/general/1929-1933-america-in-colaps-istoria-marii-crize-573054.html https://historia.ro/sectiune/general/marea-criza-economica-in-romania-si-foamea-de-589858.html	

¹ După *Programa școlară pentru disciplina Istorie*, clasa a VII-a, aprobată prin ordinul ministrului educației nr. 3393 / 28.02.2017.

² Ibidem.

Planul lecției: Crize economice

Profesor: Marcoci Elena-Roxana

Disciplina: Istorie

La începutul activității prezente vom derula materialele cu ajutorul videoproiectorului. Atenționăm elevii, că, mai întâi, trebuie să formulăm o definiție a crizei economice, pe baza unor **cuvinte cheie** pe care ei le-au descoperit în materialele parcurse, apoi vom desprinde cauzele și efectele crizei economice; vom argumenta acolo unde este cazul:

a) Pornind de la informațiile oferite de materialele prezentate, elevii vor descoperi, cu ajutorul profesorului cauzele și manifestările crizei economice, pe care le vom nota pe tablă într-un tabel, după următorul model:

Cauze	Manifestări	Efecte
-------	-------------	--------

Este vital să se evidențieze cauzele și manifestările crizei economice pentru a înțelege efectele crizei și măsurile care au fost adoptate de state. Posibile idei:

- Cauza principală a fost căderea Bursei de valori (piață specializată în operații de vânzare-cumpărare a unor titluri de valoare) de pe Wall Street și a cursului valutar;
- Criza din 1929 a fost legată de o combinație de subconsum și suprainvestiție;
- Supraproducția (capacitatea de producție a națiunii era mai mare decât capacitatea de consum dat fiind că o mare parte a venitului național era deținut o mică parte a populației) și speculațiile nelimitate;
- Distribuția inechitabilă a venitului;
- O dorință exagerată pentru profit care a alimentat creșterea cererilor pentru active cu risc ridicat;
- Producția creștea mult mai repede decât salariul – între 1923-1929 producția a crescut cu 32 %, în timp ce salariul a crescut cu doar 8%;
- Prețurile erau menținute la un nivel artificial, și tot artificial a fost susținut nivelul vânzărilor ce depășeau puterea de cumpărare a veniturilor și salariilor;
- Neplata împrumuturilor contractate de multe persoane;
- Boom-ul excesiv al creditelor la scară largă;
- Boom-ul industrial;
- Crahul din 1929 a fost precedat de o creștere economică spectaculoasă (mai mult aparentă), fără precedent în istoria SUA. Așa se întâmplă în evoluția ciclică a societății umane;

Efecte ale crizei economice:

Analizând cauzele și manifestările, trebuie să observăm și efectele pentru a înțelege acest fenomen al crizei economice. Împreună cu profesorul, elevii vor observa cele mai importante efecte ale crizei economice.

Orice criză economică are repercursiuni pe multiple planuri: economice, politice, sociale.

Efecte economice:

- Prin sistemul de vase comunicante care lega SUA de celelalte state ale lumii, întreaga economie mondială a început să fie afectată;
- Falimente bancare (numai în Statele Unite au fost înregistrate peste nouă mii de falimente bancare; în România, din 1122 bănci comerciale, câte fuseseră înregistrate în 1930, în 1941 mai rămăseseră 272), întreprinderi industriale a căror producție este paralizată și care-și trimit muncitorii și funcționarii în șomaj (în SUA 110.500 de fabrici intră în faliment, în Franța 1457, iar în România 500). Scăderea veniturilor provoacă o reducere a consumului.
- Prăbușirea cursului mărfurilor alimentare și ruina fermierilor;
- Scădere a prețurilor și a circulației banilor din lipsă de vânzări;
- Venitul național și bogăția multor țări au fost subminate;

Efecte sociale importante:

- Șomajul a crescut alarmant și larg, iar în perioada de apogeu a crizei rata șomajului atinsese nivelul oficial de 24,9% în SUA, 30% în Canada și în Germania, 20% în Marea Britanie, 29% în Australia;
- Lucrătorii care au reușit să-și păstreze locurile de muncă și-au văzut salariile reduse drastic;
- Nu numai clasa muncitoare a fost afectată. Clasele de mijloc au devenit mai sărace, ceea ce a provocat o mare polarizare socială;

Efecte politice:

- Au început să fie puse sub semnul întrebării democrațiile liberale, de diferite curente politice și ideologice. În unele țări, totalitarismul, de natură fascistă, cu Germania și Italia ca exemple principale, au atras mulți oameni, care tânjeau după o ieșire din situația dificilă pe care o trăiau. Pe de altă parte, din alte sectoare au început să vadă socialismul sovietic ca o posibilă alternativă;
- În ciuda numeroaselor diferențe, intervenția economică a statului, deși cu multe nuanțe, a fost considerată un element necesar în majoritatea statelor afectate;
- Începuturile revenirii au coincis, în SUA, cu adoptarea celebrei legi Glass-Steagall în februarie 1932 (act normativ prin care s-a reușit o reglementare mai eficientă a sistemului financiar-bancar), iar din 1933 cu New Deal (o serie de programe economice);
- Măsurile luate pentru eliminarea efectelor negative ale crizei, deși au diferit de la o țară la alta, au avut și multe trasături comune. Ideea centrală a acestor măsuri a fost cea a creșterii rolului statului în economie, adică transpunerea în practică a doctrinei economice a dirijismului, sintetizat, în epocă, de cunoscutul economist John Maynard Keynes.

Așadar, criza economică le-a oferit oamenilor o lecție. Uneori au învățat ceva, alteleori au luat măsuri doar pe termen scurt.

b) Pe parcursul analizei de mai sus, elevii vor propune termeni cheie despre criza economică, care vor fi notați într-o listă pe

tablă.

După finalizarea analizei, elevii, asistați de profesor vor organiza termenii într-o hartă mentală care îi va ajuta să vizualizeze mai ușor informația și să sesizeze legăturile dintre termeni.

2. Pattern recognition:

Reconstruim definiția crizei economice pe baza termenilor cheie descoperiți de elevi.

O posibilă definiție ar putea fi: Criza economică exprimă starea de dificultate a activității economice, concretizată prin încetinirea, stagnarea sau scăderea activităților de natură economică. Apar dezechilibre macroeconomice, mai ales a celor dintre producție și consum, dintre cerere și ofertă, dintre gradul de folosire a factorilor de producție și gradul de ocupare a forței de muncă, dintre nivelul prețurilor și puterea de cumpărare a cetățenilor. Criza este percepută de oameni ca un concept ce descrie o stare de anormalitate, nu este percepută ca începutul unei schimbări. În situații de criză există o permanentă stare de neliniște și de nesiguranță legată de viitor, teamă sau chiar panică.

3. Abstractizarea: Vom încerca să reducem informația prin rezolvarea următoarei probleme: De ce criza economică dintre anii 1929-1933 este denumită *marea criză (marea depresiune) economică*? Pentru a răspunde la această întrebare trebuie să luăm în discuție cele mai profunde efecte ale crizei economice.

Vom evidenția în tabelul și în harta mentală deja create trăsăturile care justifică această afirmație. Elevii vor trebui să aprecieze care trăsături ale crizei economice analizate ar putea să se manifeste în prezent.

4. Algoritm design: Putem anticipa o criză economică și astfel îi putem atenua efectele?

Dacă crizele economice urmează în general aceleași tipare atunci le putem anticipa sau altfel le putem atenua efectele deoarece ele pot răspunde aceluiași soluții.

După cum reiese din istoria crizelor economice mondiale, statele lumii sunt interconectate și o criză nu lovește doar o țară, ci afectează mult mai multe țări și sectoare ale economiei mondiale.

Dacă la nivel macroeconomic soluțiile cu privire la evitarea unor crize sau la iesirea din astfel de situații nedorite sunt încă în discuție și nu există așa-zise “rețete” exacte, la **nivel individual**, fiecare persoană poate să-și ia măsuri de prevenție pentru a evita o criză economică.

Plecăm de la următoarele premise:

1. Crizele economice sunt fenomene economice care se încadrează în aceeași categorie?

2. Au aceleași cauze?

4. Au manifestări comune?

5. Le putem anticipa/recunoaște pentru a le depăși mai ușor?

Pașii :

Pasul 1. Suntem atenți la semne (cauze).

Pasul 2. Trebuie să știm care sunt manifestările/efectele unei crize economice.

Pasul 3. Trebuie să găsim soluții rapide:

- Spiritul de economisire (*Să ai bani albi strânși pentru zile negre*). Existența economiilor este importantă deoarece în cazul în care apare o astfel de criză, familia trebuie să aibă resursele financiare pentru păstrarea unui mod de viață confortabil și pentru a trece cu bine prin această perioadă;

Prin urmare trebuie să ai fonduri de urgență și de siguranță care să te ajute să supraviețuiești unor evenimente neprevăzute.

- Să faci un plan de buget personal (adică evidența veniturilor și a cheltuielilor). Se va stabili planul unui buget lunar și anual;

- Să nu te îndatorezi (credite) chiar dacă veniturile îți permit. Este bine ca datoriile tale lunare să nu fie mai mari de un sfert din venitul tău și al familiei.

-Plata la timp a facturilor și achitarea creditelor bancare;

-Obținerea unor surse de venit suplimentare.

-Investirea banilor se va face în instrumente financiare cât mai sigure, speculațiile nefiind recomandate, mai ales în condițiile actuale;

În concluzie o criză economico-financiară este posibilă oricând, dar cunoscând principiile de bază ale economiei în această privință, o persoană poate să-și ia măsurile necesare pentru a ieși cu bine dintr-o astfel de împrejurare nefavorabilă.

Evaluare: Observarea elevilor

Rezultate așteptate: elevii cunosc semnificația și semnele declanșării unei crize economice și știu care sunt măsurile care trebuie luate pentru a o depăși.

Bibliografie:

Dragoș Constantin Becheru, Stan Stoica, *Manual de istorie*, clasa a VII-a, Editura Cd Press, București, 2019;

<https://historia.ro/sectiune/general/1929-1933-america-in-colaps-istoria-marii-crize-573054.html>

<https://historia.ro/sectiune/general/marea-criza-economica-in-romania-si-foamea-de-589858.html>

Planul lecției: Crize economice

Profesor: Marcoci Elena-Roxana

Disciplina: Istorie

https://www.academia.edu/6254383/Marea_Criza_Din_Anii_1929_1933

Note:

- Începem cu formularea problemei astfel încât să le lansăm copiilor o provocare, aceea de a găsi soluția printr-o metodă nouă.
- Le explicăm că pentru a rezolva problema trebuie să urmăm câteva etape:
  1. să o descompunem în segmente mai mici;
  2. să găsim elemente comune;
  3. să eliminăm informațiile inutile și să păstrăm doar esențialul;
  4. să găsim pașii care ne ajută să ajungem la soluția finală;
- Elevii trebuie încurajați să vină cu cât mai multe idei;
- La final elevii trebuie să simtă satisfacția că au ajuns la soluția corectă.